
Pomniki Dawnego Prawa

zeszyt 20

grudzień 2012

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Czesław Jednoróg: X spotkanie w Żaganiu w dniach 21 – 23 września 2012 r.	4
Paweł Duma, Daniel Wojtucki: Badania sondażowe na dawnym miejscu straceń w Kamiennej Górze w październiku 2012 roku ..	12
Robert Heś: Nieznany fragment kamiennego pomnika z Jakubowa, pow. polkowicki	22
Leszek Gardeła: Pochówki na brzuchu we wczesnośredniowiecznej Polsce. Suplement	30
Gernot Dietze: Straftaten und Strafen im Mittelalter / Przepięstwa i kary w średniowieczu	38

RELACJE Z TERENU

• Leszek Róžański: Szubienica w Lubawce	62
• Stanisław Zobniów: Prelekcje na temat ochrony zabytków dawnego prawa	65
• Leszek Róžański: Zniszczone krzyże w Krzewiu Wielkim. Ciąg dalszy... ..	67
• Paweł Trzęsimiech: Kamienne krzyże w zielonogórskim muzeum	69
• Daniel Wojtucki: Będzie kolejna rekonstrukcja pęgięrza?	72
• Paweł Duma: Tajni świadkowie granicznici	74
• Krzysztof Ślusarczyk: Galgenberg w Fürstenwalde	78

Od Redakcji

Najnowszy numer „Pomników Dawnego Prawa” tradycyjnie już otwieramy relacją z ostatniego spotkania naszego stowarzyszenia. Odbyło się ono po raz kolejny w Żaganiu. Spotkanie to, będąc jednocześnie walnym zebraniem członków SOiBZP, miało tym razem szczególny charakter – w jego ramach odbyły się wybory nowych władz Stowarzyszenia.

Ciekawe i obiecujące – w perspektywie planowanych w przyszłości szerzej zakrojonych badań – są wstępne wyniki przeprowadzonego w październiku sondażu archeologicznego na miejscu straceń w Kamiennej Górze. Podsumowanie go prezentujemy w następnej kolejności. Jak dużą wartość poznawczą i dokumentacyjną może mieć pojedyncza fotografia mamy okazję przekonać się z lektury artykułu Roberta Hesia. Omawiane przez autora zdjęcie liczy sobie zaledwie kilkadziesiąt lat, a jest jedynym znanym wizerunkiem bardzo interesującego lecz niestety zagnionego zabytku. W kolejnym tekście, Leszek Gardeła kontynuuje i uzupełnia o nowe ustalenia, podjęty przez siebie w 16 numerze PDP wątek wczesnośredniowiecznych pochówków na brzuchu. Za sprawą Gernota Dietze po raz pierwszy na naszych łamach pojawia się omówienie staroniemieckich kodeksów prawnych. Autor dokonuje historycznej analizy podstawowej dla nich kategorii kary. Problematyka ta ma ścisły związek z licznie zachowanymi i badanymi przez nas materialnymi zabytkami dawnej kultury prawnej.

W dziale relacji z terenu Leszek Różański przedstawia wyniki poszukiwań reliktyw szubienicy w Lubawce. Stanisław Zobniów, omawiając prowadzone przez siebie prelekcje, wskazuje na wagę realizacji jednego ze statutowych celów działalności Stowarzyszenia, jaką jest popularyzacja wiedzy na temat zabytków dawnego prawa. W kolejnym tekście interwencyjnym Różański wskazuje na zniszczenia krzyży w Krzewiu Wielkim. Paweł Trzęsimiech zamieszcza relację z poświęconej krzyżom kamiennym wystawy zorganizowanej w zielonogórskim Muzeum Ziemi Lubuskiej, a Daniel Wojtucki omawia plany rekonstrukcji kolejnego pręgierza, tym razem w Żmigrodzie. Numer zamykają relacje Pawła Dumy o interesującym zjawisku prawno-obyczajowym oraz Krzysztofa Ślusarczyka na temat Galgenbergu w Fürstenwalde.

Mariusz Janikowski
Zastępca Prezesa Zarządu
Stowarzyszenia Ochrony i Badań Zabytków Prawa